

Ti konja tjúa

CUENTO ORIGINAL

www.ngivaatzingo.net
Atzingo.pue@outlook.com

Injko ñao mé ijnko chojni kuek'in
Jaro, mé k'uechonta ch'an ijnko konia
tjóa kuek'in Blankis.

Ti ch'in Blankis me ijnko konia
imá nohe la ko chrakuehña ninkehó
iko la jína t'ayakohen ch'an ti ndoe
ìnché ch'an.

Ndá ijnko ñao la ti ìnché ch'an me sákjuí ókje chjasin
sákjuik'enä nkehe, kjáncho ti naxa sájtihya ch'an la ndache
ch'an ti ch'in Blankis:

—Janhan la sátsjia íjnko chjasin tsikakjaá ti nkehe
ticháxina méxrä ntihó titoha t'ayakohen jina ti nchia

la ko kain nkehe —ichro ti ch'in Jaro ndá sákjui ch'an.

Nda ti ch'in Blankis la kjuinchexiteya ch'an la kuítuenta ch'an ti nchia, kjáncho ti ó k'uátsinka jnko it'o hora la kuíhi ch'an kovékjan jnko nkehe ti nonte nchia la kjaxón, kjaxón sakjuitsjehe ch'an nkehe tiha, ndá ti ó kochjina ch'an la k'uaxrje kuinké ijnko kolótse. La ti ó k'ukon ch'in Blankis
la k'uinkíte ch'an ti kolótse, sákjuiko ch'an hasta chjinaxón nteje ndá ikjan ch'an ndoe ch'an inaá.

Ti ó kjuíji ch'an ndoe ch'an la kjuak'etsínka ch'an
kók'éhe ch'án, xrínahña kuíhin ch'an íjnko nkehe kóvekjan
nkaxehen chjate la k'uinkatjen ch'an sákuitsjehe ch'an la
k'uíkon ch'an ijnko konchíxin k'uaxrjexín ti chjate la tjian
sákjuíchréhe ch'an tsjánkatee ch'an, kjáncho ti konchíxin
la ndachro:

—Nchechijéhñani kixin
tjie kjínie —ichro ch'an.

Ndá ti ch'in Blankis la
ndáchro:

—Sátjixian ntihi, ti nahi la
sinieheni ti jaha —ichro ch'an.

Ndá ti konchíxin á kuitekakohña ch'an ti nkehe ichro ti ch'in Blankis, la ándosén ch'an tjeñe ch'an, kjánchó ti ch'in Blankis la kjuixin chríka itsé ch'an ti konchíxin.

Nda ti konchíxin la chríka chronóa ndachro:

—Titoheni sátsjini tjinkakohñani its'eni —ichro ti konchíxin a tsjánka chronóa.

Ndá ti ch'in Blankis la ndáchro:

—Tsitohá sátsjia la í kjanhná ntihi ti nahi la í ts'atjándahya —ichro ch'an.

La xikaha ti konchíxin la chrákon la kuinká ch'an sákjui ch'an ikjín la í kjahña ch'an ntiha.

Ti ó kjuixin k'uatjanta ch'an ti konchíxin la sákjui ch'an ti t'inkachjina kochíka sákjuitsjehe ch'an á jina tjejóva, kjánchó kuíhin ch'an kixin sitjité kain ti kochíka chrakon va ndá k'uíxehen ch'an ti tinkáchjina va la k'uíkon ch'an ijnko kontóji tjet'i ti koja tsikaán ti kochíka, ndá ch'in Blankis la kójna ch'an tsjánkatee ch'an ti kontóji ndá ti kontóji la imá chrákon la tinká ch'an k'uaxrjexin ch'an ntiha kixin íma jiehe ti ch'in Blankis chréhe ti jehe ch'an.

Ndá ti ch'in Blankis ti ó kjuixin k'uinkite ch'an ti kontóji la sákjui ch'an ti siín ino, sákjuitsjehe ch'an kixin á kohya chojni teé ti itin tsik'ona, xrínahña ti ó kjuiji ch'an chrík'a ti ino, la k'ukon ch'an ijnko koxrála tsjenie jnko itin la ti ch'in Blankis la kojnq ch'an kjáncho ti koxrála la ndáchro ch'an:

—¿Nkekuénté tójnaa? Jeheni la chrakuehñani ti jaha ti sich'ehéni ichrén nkehe la chontani itsjé nkexro t'itoni itsji tsjinkitsa —Ichro ch'an.

Kjáncho ch'in Blankis la kuitekakohña ch'an ti nkehe ichro ti koxrála, la kójnq ch'an sakjuícréhe ch'an ti koxrála, ndá ti koxrála la kuinka va, la ko kuinkava la k'uixehen va jnko toye itjen chjinaxón ntiha ndá ntahó kuitohe ti ch'in

Blankis la ninkaon ch'an kixin kjuachanhya ch'an itsé ch'an
ti koxrála.

Kjáncho ti ó sákjui ti ch'in Blankis la ti koxrála la
k'uaxrjexín ch'an ti tóye la sákjuikjeya ch'an ti kontákjan, ti
nkexro t'iton ch'an. Ndá ti ó k'uitja ch'an ti kontákjan la
níxjehe ch'an ndáchro ch'an:

—Ó kjuixin k'óxrjeni tjeyáni ti jaha.

Ndá ti kontákjan la ndachro:

—¿Nkekuènte xritjéyani? ¿á tjinkavan nkojin nkehe ni?

Ndá ti koxrála la ndachro:

—Jeen, tjinkaoni tsjinkitsa sinchechrákon*i* ijk*o* kon*ia* kixin sínchechrákohñ*a* kain ti sin kíchoni tjeýá nkehe sinie.

Ndá ti kontákjan la ndachro:

—Nchóxón, kjáncho ti ch'in Blankis la chrakuehñ*a* ninkehó iko, ndá jeheni la intsíni la xráhya ts'oñ*a* ch'an ti jeheni —Ichro ti kontákjan.

Ndá ti koxrála la ndáchro:

—Chaxín tiha, kjáncho jaha la chonta jn*k*o nkehe chrakohen kain iko.

Nda ti kontákjan la ndáchro:

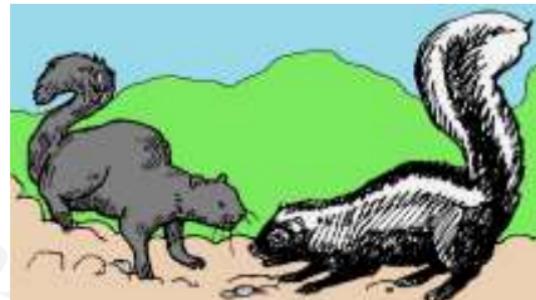
—Ah jeen, ti xikaha la chronka nketín itjen ti kon*ia* la

ko chronka nketín itjen ijnko itjo chinaxón ntiha, la
nchenkojié kain ti iko tsikjinchechrakon ch'an —ichro ti
kontákjan.

Ndá xikaha ti koxrála la
chronka kain ti nkehe
kjuanchanki ti kontákjan landá
sákjuikjeyá ch'an kain ti iko
tsikjinchechrákon ti ch'in Blankis a.

Ndá ti kontákjan la kuakja ntia sákjuikjeya ti ch'in
Blankis, ti ó kjuiji ch'an ntiha la nkatjenta ch'an kuenté ti
nchia la kohya ch'in Blankis, sákjui ch'an ti t'ikachjina
kochíka la kohya.

Ndá sákjui ch'an ti chrik'a ino la k'uikon ch'a itjen ti

ch'in Blankis, ndá ti ó k'uikon ch'an la kuakjijin ch'an ijkno itín la kjuak'e ch'an kjonie, nda ti ó k'uaya ti ch'in Blankis la k'uikon kixin ntiha itjen ti kontákján tjenie itín la koninkaon ch'an, kójná ch'an la ndáche ch'an ti kontákján kixin sátsjixin ntiha kjáncho ti kontákján la ndachro:

—Jeén sátsjini, kjáncho chréhya nótoni, ti nahi la chontani jnko nkehe tsikjaniani la tsoxríahña —ichro ch'an.

Ndá sákui ch'an la k'uíxehen ch'an ti tóye la sákjuíko ch'an ti itín tjenie ch'an kjaxin, ndá ti ch'in Blankis la imá koninkaon ch'an, la

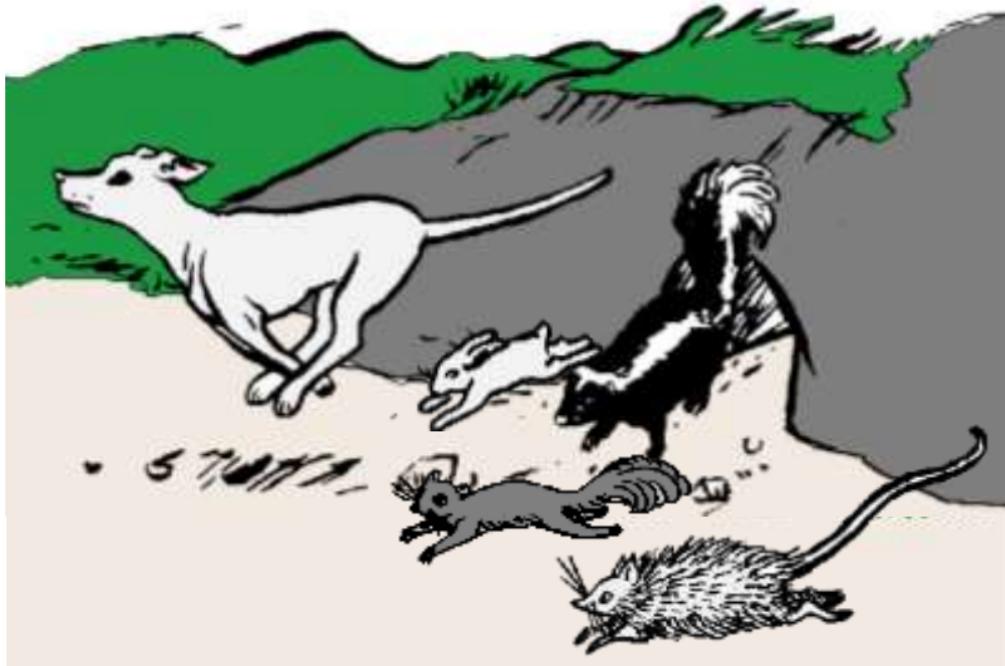
tinka ch'an sákjui ch'an ti itjen ti tóye k'uixehen ti kontákjan la ninkaon ch'an takjenkehe ch'an ntiha, xrínahña kjuixin soàte ti kontakján ti jehe ch'an kósiñéhe ch'an.

Ndá ti tóye a la k'uaxrjexín kain ti íso iko kjuinchechrákon ch'an la k'uinkíte sin ch'an.

Ndá jehe ch'an la chrákon ch'an la síxranka ch'an kuinka ch'an.

Nóa ch'in Blankis imá chrákon ch'an la í
tjenkayaxihña ch'an sich'e ch'an xikaha inaá.

Ndá ti ó tsojin la ó ikjan ti ch'in Jaro la konohe ch'an
kehe tsikohen kixin ti Blankis la imá ixran ch'an la ndachro:

—¿Nkekuénté imá ixran jaha? ¿xá nkehe kjuich'e?
Jehó kuétóahan kixin ts'ayakohen ti nchia la ko ti íso
nkehe, tsotsjehe a tsihya nkojin chojni, kjáncho kain ti íso
iko la nchoxón ixri va tjeya va nkehe inie va —ichro ch'an.

Ndá ti ch'in Blankis la konohe ch'an kixin nduahya
kjuich'e ch'an la kósuéhé ch'an.

Ndá xikaha ti ch'in Jaro sákjuiko ch'an ti ch'in Blankis
kixin ts'onti. Mé xikaha ikjuí ti cuento kuénte ch'in Blankis.

OTJEN

www.D